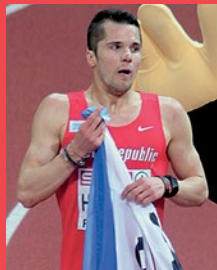
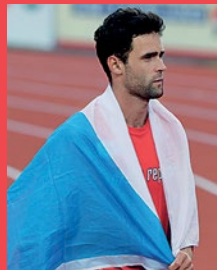

Atletika

cesta na vrchol

Jaroslav Cícha, Petr Jelínek
Fotografie Eduard Erben

Atletika

cesta na vrchol

Grada Publishing

Jaroslav Cícha, Petr Jelínek
Fotografie **Eduard Erben**

Atletika

cesta na vrchol

Vydala Grada Publishing, a.s., U Průhonu 22, 170 00 Praha 7
tel.: +420 220 386 401, obchod@grada.cz, www.grada.cz
jako svou 6624. publikaci

Fotografie CPA Czech Photo Agency
Odpovědná redaktorka Ivana Kočí
Jazyková úprava Irena Petra Nováková
Grafická úprava a sazba Eva Hradiláková
Počet stran 176
První vydání, Praha 2017
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

© Grada Publishing, a.s., 2017

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy
Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být repro-
dukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného
souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

ISBN 978-80-271-9829-0 (pdf)
ISBN 978-80-271-0392-8 (print)

Úvod

Atletika je považována za královnu sportu. A toto označení jí náleží plným právem. Je rozšířena po celé zeměkouli, světové šampionáty jsou vždy vrcholnou akcí roku a největší pozornost poutá i na olympijských hrách. Ta česká oslavila v letošním roce již stodvacetileté výročí od svého vzniku a naši sportovci patřili, patří a pevně věříme, že i nadále budou patřit k těm, kteří z velkých mezinárodních akcí vozí medaile.

Průkopníky dnešní atletiky byli zejména sokoli, prvním úspěšným na mezinárodním poli byl František Janda-Suk a pak již přišla plejáda slavných – Emil a Dana Zátopkovi, Ludvík Daněk, Helena Fibingerová, Jarmila Kratochvílová, Imrich Bugár, Robert Změlík a mnoho dalších. To je ale trochu vzdálenější minulost.

Mnoho našich atletů sbíralo vavříny v posledních desetiletích, sbírá je v současné době a stále rostou závodníci, kteří se derou do té nejužší světové špičky v mnoha disciplínách.

Autoři knihy, která vám přichází do rukou, se snažili přiblížit sportovní osudy špičkových atletů, kteří reprezentovali a reprezentují naši republiku na mezinárodních kolbištích od konce devadesátých let minulého století. Publikace mapuje úspěchy tří generací atletů,

jejich cestu na stupně vítězů i chvíle neúspěchu a bolesti.

První část je věnována generaci, která závodila na přelomu tisíciletí. Druhá, obsáhlejší, je věnována současným medailistům z olympijských her a světových i evropských

šampionátů. Nezapomněli jsme ani na nastupující generaci talentovaných sportovců, kteří již sbírají úspěchy ve svých věkových kategoriích a míří k medailovým cílům mezi dospělými. A tím budou dělat jistě velkou radost všem atletickým příznivcům.

Dana Zátopková

je znamenitá bývalá česká oštěpařka, olympijská vítězka z roku 1952 v Helsinkách. Stejně jako její manžel Emil Zátopek, trojnásobný olympijský vítěz, se narodila 19. 9. 1922 a o atletiku se stále aktivně zajímá.

Atletika královna sportu, atletičtí přívrženci a oštěpaři mláďata, se dočkali dalšího rozjímání knihy jsem velmi potěšena, že se rodili a stále rodi následovníci atletických meš-
šenců, atleti, kteří má morálněvoluntární poli-
stále sbírají medaile. Do ruky se Vám
čistě publikace, fotograficky velmi
působivá, s radou kapitál oštěpařů, tedy
dokonce svým následovníky, což mne těší
dost.

Prějí všem přejemné štěstí!

Dana Zátopková

S bývalým předsedou MOV Jacquesem Roggem u sochy Emila Zátopka v Lausanne

S Janem Železným a Barborou Špotákovou

Tomáš Janků

Narozen 27. prosince 1974 v Jablonci nad Nisou

Česká výškařská škola má významné místo na evropských i světových kolbištích. A dlouho český prapor hodně vysoko držel Tomáš Janků a také jeho bratr Jan. V letech 1992–2002 získávali domácí tituly jen oni, většinou Tomáš – celkem deset, bratr se radoval třikrát. Tomášovými největšími úspěchy jsou bronzová medaile z halového mistrovství Evropy 1998 a stříbrná medaile z mistrovství Evropy 2006.

Na juniorském mistrovství Evropy v San Sebastiánu v roce 1993 získal Tomáš Janků bronz. Jako jeden z mála českých atletů vyhrál v roce 2006 i Světový pohár. Pochlubit se může i sedmým místem z olympijských her 2008 z Pekingu.

Rodiče, otec Jan Janků a Blanka Janků rozená Matějková, byli rovněž výškaři, takže zde pořekadlo, že jablko nepadá daleko od stromu, platí od prvního do posledního písmene. „*Moje cesta k atletice, ač se to nezdá, s rodiči příliš*

V roce 2016 na Hustopečském skákání

nesouvisela. Jednou prostě ve čtvrté třídě na základní školu přišli trenéři ze sportovní školy Dr. Randy v Jablonci nad Nisou, podívali se na náš tělocvik a několik z nás vybrali na talentové zkoušky a na nich jsem uspěl. A pak už to šlo samo dál. Na základní sportovní škole jsem dělal všechny disciplíny, inklinoval jsem však ke skoku dalekému a překážkovému běhu. Když jsem poprvé musel skákat na závodech do výšky, brečel jsem, nechtěl jsem. Přesto mne trenér donutil a bylo to,“ prozradil Tomáš Janků, jak se dostal do výškařského sektoru.

Osobní rekord v hale 234 centimetrů si vytvořil v únoru 2007 v Brně v rámci Brněnské laťky. I pod otevřeným nebem Tomáš Janků předvedl 234 centimetrů, konkrétně na mistrovství Evropy ve švédském Göteborgu 9. srpna 2006, kde ziskem stříbra dosáhl na svůj největší úspěch, cenný kov na kontinentálním šampionátu získal jako první český výškař od roku 1974, kdy byl v Římě bronzový Vladimír Malý. Finále absolvoval v naprostém transu. „*Moc si toho nepamatuji, vnímal jsem jen do 230, pak jsem se vždy probudil až na doskočišti,“* vzpomíná. Při prvním nezdařeném pokusu na 230 centimetrech ho chytila křeč do lýtky. „*Pak jsem skákal na riziko s tím, že se to buď utrhne, nebo to vyjde.*“ A vyšlo. Téhož roku se nominoval také do evropského týmu pro Světový pohár v řeckých Aténách, kde svou disciplínu vyhrál.

Po zdravotních problémech v roce 2008, kdy se nenominoval na halový světový šampionát, uspěl na jaře, když zdolal limit pro olympijské

S Jaroslavem Bábou při olympijském závodě v Pekingu 2008

hry a spolu s Jaroslavem Bábou se tam proskákali i do finále. „*Bojovali jsme na sto procent, riskovali jsme, neskákali špatně. Dali jsme do toho, co v nás bylo. Bohužel byli lepší borci, ale mohli jsme odcházet se ctí,“* vzpomíná Tomáš Janků. „*Tahle letní sezona je pro mě poslední,“* rozhodl se po svém nejlepším olympijském vystoupení v kariéře. A opravdu. Naposledy skákal závodně v Čejkovicích a Valašském Meziříčí o březnovém víkendu po halovém mistrovství Evropy 2009, jehož se nezúčastnil. „*Cítil jsem se fyzicky dobře, ale hlava mi vypnula,“* vysvětlil, proč skončil psychicky mnohem dříve, než by mu dovolilo tělo.

Aktivní kariéře dal Tomáš vale, ne však atletice jako takové. Předseda ekonomické komise Jiří Topinka si

ho vybral jako člena svého týmu, a Tomáš tak v období od 2009 užítkovává pro atletický svaz své ekonomické vzdělání, protože vystudoval Vysokou školu ekonomickou. V roce 2013 byl jmenován výkonným ředitelem organizačního výboru halového mistrovství Evropy v atletice 2015 v Praze a krátce poté se stal ředitelem Českého atletického svazu. „Atletika je mojí srdeční záležitostí. Chtěl jsem u ní vždy zůstat, ale trenéřina by mě nebavila. Halové

mistrovství Evropy bylo příležitostí a pozice ředitele svazu je velkou výzvou. Jsem rád, že mohu skloubit své zkušenosti s oborem, který mě zajímá, a věnovat se atletice i nadále v nové roli,“ tvrdí Tomáš Janků.

V roce 2010 přišla dlouho očekávaná svatba s Kateřinou Baďurovou, své ano si řekli novomanželé 11. září na zámku v Liblici na Mělnicku a mají spolu dvě děti. Tomáš strčil a pokud mu trochu dovolí čas,

tak leze po skalách, a navíc je ještě u dobrovolných hasičů. Tahle dětská vášeň ho drží dodnes. „Sedíme třeba u oběda, jemu zazvoní telefon, vyskočí a já zůstanu v restauraci sama. Ve vsi třeba hoří stodola,“ říká Kateřina. V současné době je členem dobrovolného hasičského sboru v Kozinci u Prahy. Vlastně ho zaktivizoval. „Dřív se hasiči scházeli jen v hospodě, dneska už máme vlastní cisternu. Koupili jsme takovou starou rachotinu a tu opečováváme jako miminko.

S manželkou Kateřinou,
bývalou skokankou o tyči

A díky všem ostatním členům jednotky míříme do vyšší kategorie požární ochrany,“ pokračuje hrdě.

Lásku ke zbraním si vytvořil už dávno, nakazil dokonce i manželku,

která s ním ráda chodí na střelnici. „Je to skvělý relax. A Kačce to se zbraněmi tak jde, že kdybych chtěl nějak zlobit, asi bych musel klíče od trezoru s flintama hodně dobře schovat,“ chválí ji Tomáš.

„Dříve jako závodník jsem svaz jako takový ani nevnímal. Bylo to něco, co šlo mimo mne a ani jsem netušil, co se vlastně všechno na takovém svazu dělá. A tak je to s většinou atletů, ale to je pochopitelné, žijí ve svém mikrosvětě a soustředí se na své výkony. Jako ředitel halového mistrovství Evropy jsem již trochu něco pochopil, ale plné prozření přišlo až s mým nástupem do funkce ředitele. Nikdy bych nevěřil, jaký objem práce se zde musí udělat, aby se atletika někam posouvala a jak nedocení jsou zaměstnanci a funkcionáři, kteří se o to snaží. Nejen penězi, ale i morálně,“ říká Tomáš Janků. „Naši práci je na základě zadání pracovat tak, aby se všechny procesy uskutečnily a hlavně byly efektivní. Od zpracování žádostí a grantů, jejich vyúčtování, přípravu rozpočtů všech akcí, zajištění těchto akcí, přes péči o mládež, trenéry mládeže, reprezentace, až po spravování majetku jako jsou atletické haly a jejich provoz, soutěže a jejich pořádání. No prostě bychom si mohli povídat dost dlouho. A k tomu se snažím dát dohromady dobrý tým, který je schopen to uskutečnit,“ dodává Tomáš Janků.

Tomáš Dvořák

Narozen 11. května 1972 ve Zlíně

Když chceme mluvit o výstavní disciplíně české atletiky, tak musíme začít jednoznačně s desetibojem. Stačí prostě říci tři jména Robert Změlík, Tomáš Dvořák, Roman Šebrle, a to mluví za vše. Tomáš Dvořák sice jediný z nich nevyhrál olympijské hry, ale zato je trojnásobným mistrem světa z let 1997, 1999, 2001 a výkonem 8994 bodů je bývalý světový rekordman. V Atlantě v roce 1996 skončil na olympijských hrách třetí, další medaile přidal na halových světových a evropských šampionátech a v roce 1999 se stal vítězem ankety Atlet Evropy.

Tomáš Dvořák,
šéftrenér
atletické
reprezentace

...závodník

Jeho rodiče jsou sportovci tělem i duší – jeho i sestru vedli ke každému sportu. „Chodili jsme plavat a v zimě přímo vášnivě lyžovali.“ S atletikou začal v rodném Zlíně a desetiboj si poprvé vyzkoušel ve svých patnácti letech. „Ve sportovní třídě jsme dělali sport všeobecně, v atletice mi šly nejlépe překážky, na mistrovství republiky jsem také házel oštěpem,“ poukazuje na své atletické začátky Tomáš Dvořák. V šestnácti letech přestoupil do Dukly Praha a jeho trenérem se stal Zdeněk Váňa. „První dny v Praze byly trochu krušné a padla sem tam i malá slzička do polštáře. Bylo to v roce, kdy se ti nejlepší připravovali na olympiádu v Soulu, a já se na stejném atletickém oválu potkával s takovými osobnostmi, jakými byly Imrich Bugár nebo Remigius Machura. Možná právě to byl okamžik, kdy jsem zatnul zuby a řekl si, proč bych taky někdy v budoucnu nepatřil mezi ně. Musím ale poděkovat hlavně svým rodičům, kteří se nebáli, že v Praze „zvlčím“, a do Dukly mě pustili.“ Jeho úspěšná kariéra začala druhým místem na juniorském mistrovství Evropy v Soluni roku 1991 a juniorským českým rekordem, který drží dodnes. O čtyři roky později obsadil stříbrný stupeň na halovém mistrovství světa v Barceloně, následný rok ozdobil

stříbrem na halovém mistrovství Evropy ve Stockholmu a především byl bronzový na olympijských hrách v Atlantě. „Na to vzpomínám stále, není to všední věc. Byla to má první olympijská medaile, ale také poslední. Se sousedem Kamilem Damaškem, s nímž jsem se na Atlantě připravoval, vzpomínáme stále, bylo to bezvadné, ale docenil jsem to až posléze. Jako každý mladý v rozletu jsem si říkal, že to ještě vylepším, ale to se mi bohužel nepodařilo.“ Rok na to již s přehledem zvítězil na mistrovství světa v Aténách, v roce 1999 titul obhájil na mistrovství světa v Seville a zlatý hattrick završil v Edmontonu v roce 2001. To dokázal jen on a předtím Američan Dan O'Brien.

Vojnu i celou svou aktivní kariéru strávil jako instruktor sportu v Armádě ČR a armádnímu klubu zůstal věrný i jako trenér. Na olympijských hrách v Sydney roku 2000 na medaili kvůli zranění kolene a problémům v břišní dutině nedosáhl, na hrách v Aténách závod nedokončil, protože při sprintu na 100 metrů nevydržela jeho poraněná achilovka a slavný desetibojář odkulhal s bolestnou grimasou ve tváři. „Žádný dramatický problém jsem s tím neměl, nejsem bytostný šampion. Vyhrát nebo nic, to není

...otec

...komentátor

můj případ. Mrzelo mě ale, že jsem nebyl schopen předvést výkon a získat body, na které jsem se připravoval. Byl jsem před Sydney nachystán na 9000 bodů, ale přepísknul jsem přípravu a vyždímaly mě bolesti. Fyzicky a hlavně psychicky jsem se utlumil,“ vzpomíná.

Dva dny, deset disciplín...

100 m

Skok do dálky

Vrh koulí

Skok do výšky

400 m

110 m překážek

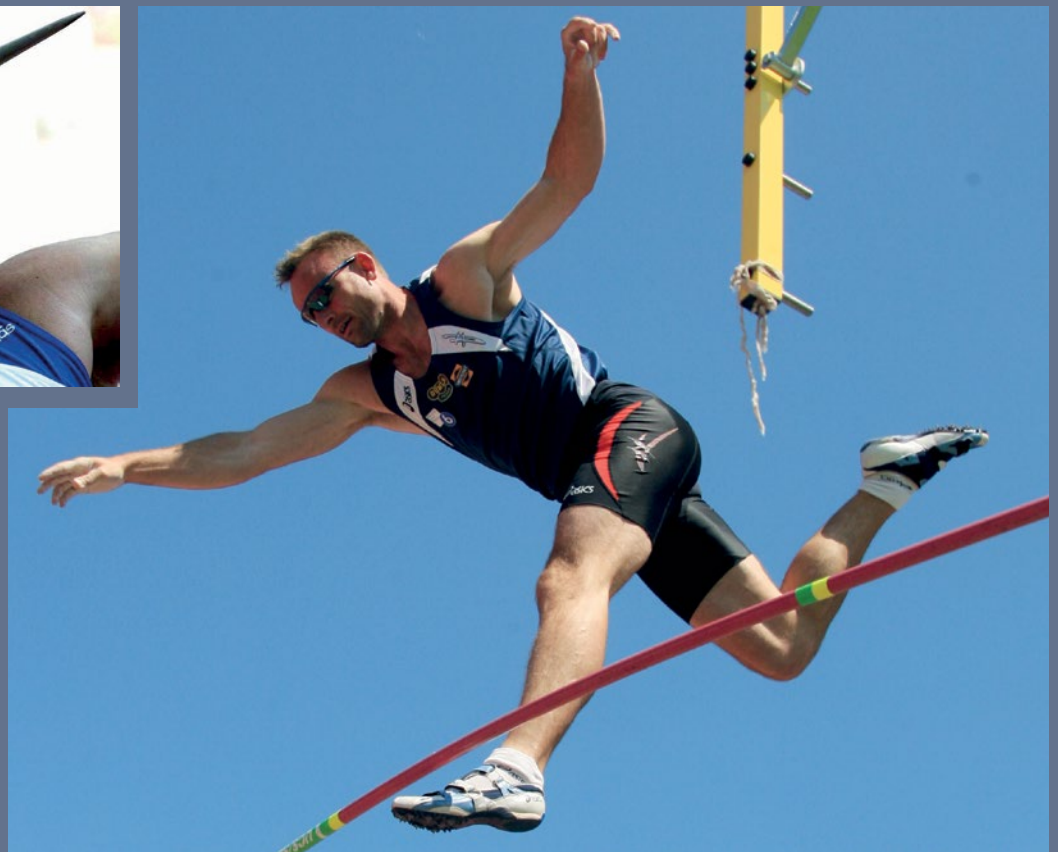
1500 m

Hod diskem

Hod oštěpem

Skok o tyči

LOH 1996
v Aténách,
bronzová
medaile

LOH 2000 v Sydney

S Romanem Šebrlem
na LOH 2000 v Sydney

„Byl jsem členem Dukly už jako student na gymnáziu. Neříkám, že bych byl srdcem voják a vyžíval se

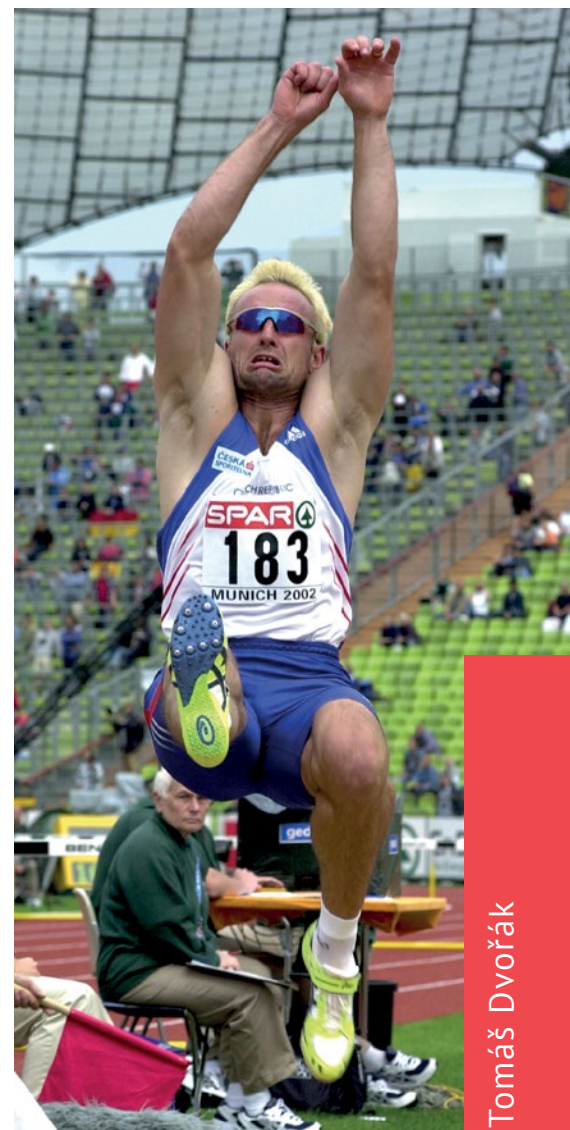

...voják

...fotograf

v tom, že bych rodinu stavěl do latě, ale není mi to proti vůli. Myslím si, že ve sportu má určitá kázeň své opodstatnění. Je to pohoda, když víte, že se všichni sejdou ve stejnou dobu na trénink a nemusíte se na stadionu motat sám. V Dukle byla vždycky dobrá parta a je tam i dnes. Jsem voják a nestydím se za to,“ říká o svém vztahu k armádě a na dotaz, jak vnímal popularitu, odpovídá s úsměvem. „Abych to nevnímal, tak to bych asi musel být slepý, byl jsem sportovec, kterého lidi poznají na ulici. Nejlepší pro mě ale bylo, když někdo přišel, potrásl rukou a poděkoval za zážitky. Vždy jsem se naopak oklepal, když někdo říkal, že jsem celebrita.“ V roce 2006 účinkoval jako jeden z tanečníků v pořadu České televize StarDance ...když hvězdy tančí a nevedl si špatně, skončil na pomyslném třetím místě. „Bylo to zajímavé, nicméně velmi vyčerpávající. Snažil jsem se stále sportovat, vedl tréninkovou skupinu. Ty čtyři měsíce mně

něco daly, ale také něco vzaly. Bylo to náročné a příjemné, ale bohužel od té doby jsem netancoval, nebyla příležitost, ale ani jsem neměl chuť v tom pokračovat.“

Po nedokončeném závodě na mistrovství republiky ve vícebojích v Houšťce oznámil Tomáš Dvořák v červenci 2008, že šlo o poslední desetiboj jeho kariéry. O rok později byl členy Českého atletického svazu zvolen šéftrenérem české atletické reprezentace, kde vystřídal odstupujícího Václava Fišera, a v této roli působí dodnes. „Dnes vůbec nejsem rád, že tu práci dělám. Kdybych byl řadovým trenérem, tak bych měl i dovolené. Ale má to své plusy a bohužel také mínusy. Plusem je, že je to atletika, má životní lásku. Žena je mnohdy dotčena, že větší než ona, ale není tomu tak. Ovšem se sportem, trénováním to již tak moc společného nemá. Je to práce s lidmi, kolikrát s divnými lidmi. Dělám to jak nejlépe to jde, ale ne všichni si to myslí,“ pokračuje Tomáš Dvořák, který odjakživa někdy působil extravagantně. K závodům zásadně nastupoval v tmavých brýlích, dlouho nosil náušnici, je kuřák a často mění barvu i tvar svého účesu. „Určitě to není nevědomé, každý na svém image pracuje. Ale nechtěl jsem se za každou cenu zviditelnit. Začaly mi růst vousy, tak jsem si nechal bradku. Asi jsem již dospěl, blondátou hlavu jsem již neměl hodně dlouho, náušnice jsem sundal, když mi ji děti chtěly stáhnout.“

Tomáš houbaří, čte, poslouchá moderní hudbu, ale také rád vaří i peče a je dokonalým otcem třech dcer. „Atletika je krásná, ale

úzkoprofilová. Chci si obzory rozšířovat, proto ty houby, vaření či zahrádka,“ říká otec dvacetiletých dvojčat Kateřiny a Barbory a o šest mladší Terezky. A rčení „jablko nepadá daleko od stromu“ platí i v jeho případě. „Holky nevidím jako následovnice, ale jako děvčata, která mají ráda sport jako já i manželka, která je trénuje. Do vínku něco dostaly, ale nevyrostly, měří jen 165 centimetrů, a to je trochu

limituje. Jsou inteligentní, studují vysokou školu a v tom, že studium je na první místě, problém nevidím. Jsem rozumný rodič, který nepřenáší na děti vlastní ambice, navíc ty moje byly naplněné. Nemám to tak, že toužím, aby závodily na mistrovství světa, ale když tam budou, tak budu rád. Naše bytí na tom nestojí, ale jsem rád, že mají cíle,“ dodává Tomáš Dvořák.

